

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.21.065/2016/6. szám

A Szegedi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Bihari Krisztina) által képviselt felperesnek - a dr. Bohács Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 11.P.21.544/2015/14. számú, 2016. június 7. napján kelt ítélete ellen a felperes 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **részben**, az alábbiak szerint **megváltoztatja**:

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek az **(gpjmű frg.rszm.-a)** forgalmi rendszámú Mercedes-Benz ML típusú gépjármű törzskönyvét.

A felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 261 172 (kétszázhatvanegyezer-százhetvenkettő) Ft-ra felemeli, és kötelezi az alperest, hogy az állami adóhatóság felhívására fizessen meg a Magyar Államnak 101 293 (százegyezer-kétszázkilencvenhárom) Ft elsőfokú eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 93 000 (kilencvenháromezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett másodfokú eljárási illetékből a felperes 259 512 (kétszázötvenkilencezer-ötszázötvenkettő) Ft-ot, az alperes 48 000 (negyvennyolcezer) Ft-ot köteles megfizetni az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes magáncélú használatra megvásárolta az **(gpjmű frg.rszm.-a)** forgalmi rendszámú, Mercedes-Benz ML típusú gépjárművet bruttó 15 881 480 Ft vételárért. A vételárból 9 881 480 Ft finanszírozására az alperessel 2008. december 17. napján svájci frank alapú kölcsönszerződést kötött, amelynek feltételeit a felek két okiratba foglalták: a „Hitellel” **(hitelszerződés száma)** számú egyedi hitelszerződés megnevezésű irat tartalmazta - többek között -, hogy a felek a kölcsön összegét és a kölcsönnyújtás feltételeit a **(hitelszerződés száma)** számú „Megállapodás a finanszírozási feltételekről” elnevezésű megállapodásban rögzítik (szerződés 3. pontja). A szerződés 5. pontja szerint a szerződés elválaszthatatlan részét képezi a **(üzletszabályzat jelölése)**. (DIREKT) üzletszabályzat (a továbbiakban: Üsz.), amelyről a felperes kijelentette, azt megismerte, megértette, az egyedi hitelszerződés aláírásával egyidejűleg átvette. Az alperes azzal a feltétellel vállalta a kölcsön folyósítását, hogy a felperes, mint kölcsönbevevő a folyósítás feltételül előírt

kötelezettségeit maradéktalanul teljesíti a hitelszerződés létrejöttétől számított 90 napon belül.

A felek még ugyanezen a napon aláírták a **(hitelszerződés száma)** számú „Megállapodás a finanszírozási feltételekről” elnevezésű okiratot is, amely a kölcsönszerződés részleteit tartalmazta. E szerint a kölcsön összege 9 881 480 Ft, a THM 9,56 %, a mértékadó devizanem CHF, a törlesztő részletek száma 60 és az összes törlesztő részlet 11 796 552 Ft.

A kölcsönszerződés részét képező Üsz. többek között az alábbi - jelen jogvita és a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - rendelkezéseket tartalmazza:

- I.17. pont: „Mértékadó devizanem: Az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott devizanem. Amennyiben a mértékadó devizanem forint, úgy értelemszerűen a kamatváltozás II-re és a kamatváltozás III-ra vonatkozó rendelkezések nem kerülnek alkalmazásra.”

- I. 23. pont: „Mértékadó árfolyam: A mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi kölcsönszerződés létrejötte napján.”

- I.24. pont: „Kamatváltozás:

a.) Kamatváltozás I.: A mértékadó kamatláb változásának függvényében meghatározott kamatkülönbözet.

b.) Kamatváltozás II. (árfolyamváltozás): A mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamatkülönbözet:

Kamatváltozás II. = fizetési kötelezettség x ((fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam / mértékadó árfolyam) - 1.).

- IV.7. pont: „A Hitelező javára az eszközből megvásárolt gépjárműre - a felek között létrejött opciós szerződéssel - alapított opciós jog un.: „zárt opció” azaz a Hitelező opciós jogát az opciós szerződésben kikötött feltételek beálltától kezdődően gyakorolhatja az opciós szerződésben kikötött időtartam alatt. A Hitelező a kölcsönszerződésből származó jogait és kötelezettségeit bármikor, indokolás nélkül, azonos terjedelemben harmadik félre átruházhatja, jogi biztosítékként lekötetheti - amelynek során jogosult a Kölcsönbevevő adatait továbbítani - ez azonban a Kölcsönbevevő jogait nem csorbíthatja.”

- IV.8. pont: „Amennyiben a Kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a Hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.”

- V.5. pont: „Amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt „mértékadó devizanem” nem magyar forint (HUF) a kölcsönszerződés devizaalapú szerződés, amely esetben a Kölcsönbevevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az árfolyamváltozás lehetséges mértéke Euro esetében a mindenkori intervenció sáv nagysága alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent az adott deviza és az Euro keresztárfolyamának változása.”

- VI.1. pont: „A Kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a Hitelező javára - a Felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni, és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a Hitelező, mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg.”

A peres felek a kölcsönszerződés megkötését követően, 2008. december 19. napján opciós és adásvételi szerződést is kötöttek a kölcsönösszegeből vásárolt gépjárműre. Az opciós szerződés 5. pontja szerint az alperes a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő

tartozását maradéktalanul nem teljesítette. A szerződés 7. pontja szerint a felek az alperes javára alapított vételi jog biztosítására a vételi joggal terhelt gépjármű tekintetében elidegenítési és terhelési tilalmat kötöttek ki. A vételi jog gyakorlásának feltételül szabták, hogy a felperes részben vagy egészben nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, valamint ha a kölcsönszerződés bármely okból felmondásra kerül (szerződés 8. pont).

Az alperes a 2014. évi XL. tv. (a továbbiakban: DH2 tv.) szerinti elszámolást elkészítette a perbeli kölcsönszerződés alapján, abban az ügyleti kamatláb induló mértékét 7,63 %-ban határozta meg. Az elszámolással szemben a felperes panasszal nem élt, az felülvizsgálnak minősül.

A szerződés az alperes felmondása folytán 2015. szeptember 23. napján megszűnt. Ekkor az alperes kimutatása szerint 1 572 639 Ft volt a felperes fennálló tartozása.

A felperes módosított keresetében - a kölcsönszerződés egésze, illetve az Üsz. I/24.a), b), I/26., I/17., I/23., I/24.a), b), c), V/5., IX/1.c.3., 4., IX/2., 3., IX/3.a.3., 4., IX/4.a.3., 4., IX/4.a.3., 4., XI/2.a., b., és XI/3. pontjai, valamint az opciós szerződés 5. pontja érvénytelenségére alapítottan - elsődlegesen 3 836 558, másodlagosan 1 628 377 Ft megfizetésére és az **(pjmű frg.rszm.-a)** forgalmi rendszámú Mercedes-Benz ML típusú gépjármű törzskönyvének kiadására kérte kötelezni az alperest. Keresetének indokolása szerint a szerződésnek nem része a hitellel és az abban megjelölt üzletszabályzat, ebből adódóan a szerződés nem tartalmazza a devizában fennálló tartozását és a havi törlesztő részleteket devizában, s ezek a szerződés egyéb rendelkezéseiből sem állapíthatók meg, nem jelöli meg a kamat éves %-os értékét, a THM-et helytelenül határozza meg, az Üsz. I/24., a), b) és I/26. pontjai pedig kamatváltozásra és nem árfolyamváltozásra vonatkoznak. Mindezek következtében véleménye szerint a szerződés a Hpt. 213. § a), b, c, d) és e) pontjába ütközik. Állította, a „mértékadó devizanem CHF” és az üzletszabályzat V/5. pontja a Ptk. 209. § (4) bekezdése, a 2/2014. PJE 1. pontja, és a 2014. évi XXXVIII. tv. (a továbbiakban: DH1. tv.) 3. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen, mert nem világos és nem érthető szerződési feltétel. Ezen kívül kitért az egyes általa támadott szerződési feltételekre is, amelyek álláspontja szerint tisztességtelenek és ezért érvénytelenek. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés hatályossá nyilvánítását kérte 9 881 480 Ft tőke és 7 %-os „tisztességes kamattal” történő elszámolás mellett, amelynek eredményeképpen elsődlegesen 3 836 558 Ft visszafizetésére kérte kötelezni az alperest, arra az esetre pedig, ha árfolyamváltozás fizetésére is köteles - amit vitatott -, a javára megfizetendő összeget 1 628 377 Ft-ban jelölte meg.

A törzskönyv kiadására irányuló keresete indokaként az opciós szerződés 5. pontja és az Üsz. IV/7. pontja érvénytelenségét jelölte meg, továbbá azt, hogy a kölcsönszerződés alapján fennálló tartozását már maradéktalanul megfizette.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azt elismerte, hogy az ügyleti kamat induló éves százalékos értéke a szerződésben nem került meghatározásra. Álláspontja szerint azonban ezen érvénytelenségi ok kiküszöbölhető, ezért kérte a szerződés érvényessé nyilvánítását a megkötésig visszaható hatállyal akként, hogy a bíróság pótolja az induló ügyleti kamat százalékos értékét, azt 7,63 %-ban határozza meg. Kifejtette, az összes törlesztő részlet összegéből kivonva a kölcsön összegét, a különbözet adja az összes induló kamatot, ebből pedig kiszámítható a kamat százalékos mértéke, ekként a kamatláb meghatározásának hiánya, mint érvénytelenségi ok kiküszöbölhető, s így módon a szerződés érvényessé nyilvánítható. Egyebekben vitatta, hogy a szerződés akár egészben vagy bármely pontját tekintve érvénytelen lenne. Hangsúlyozta, deviza alapú szerződést kötött a felperessel, ami árfolyamkockázattal járt, arról az Üsz. V.5. pontja megfelelő tájékoztatást nyújtott az egyedi szerződés és az Üsz. egyéb pontjaival együtt. Kiemelte továbbá, hogy az árfolyamváltozásból és a referencia kamat változásából eredő fizetési kötelezettség

illetve a kamatmódosulás nem minősül szerződésmódosításnak, a másodlagos kereset szerint támadott egyedi szerződési feltételek és az Üsz. rendelkezések nem ütköznek jogszabályba és nem tisztességtelenek.

A törzskönyv kiadására irányuló keresetre vonatkozó jogi álláspontja szerint a törzskönyv birtokban tartása a kölcsön visszafizetésének az opciós szerződéstől független, atipikus biztosítéka, az nem az opciós jog megszűnéséhez kapcsolódik, hanem a felperes teljesítésével függ össze. Hangsúlyozta, a felperesnek még áll fenn tartozása vele szemben, ezért nem tarthat igényt alappal a perbeli gépjármű törzskönyvére (Üsz. IV/8. pontja). Egyebekben vitatta, hogy megszűnt az opciós joga. Hivatkozott e körben az Üsz. IV/7. pontjára, miszerint az opciós szerződéssel a felek ún. „zárt opció”-t alapítottak, ami azt jelenti, hogy az alperes nem a szerződés megkötésétől, hanem az opciós szerződésben meghatározott feltétel (opciós szerződés 8. pont) bekövetkeztétől számított 5 éven belül gyakorolhatja vételi jogát.

Az elsőfokú bíróság ítéletével érvényessé nyilvánította a perbeli kölcsönszerződést akként, hogy az éves induló ügyleti kamat százalékos értékét 7,63 %-ban határozta meg. Megállapította, hogy a **(üzletszabályzat jelölése)**. (DIREKT) számú üzletszabályzat IX/2.b. pontja érvénytelen. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 254 000 Ft perköltséget. A feljegyzett eljárási illetékből a felperest 533 600 Ft, míg az alperest 59 300 Ft megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolása szerint a „Hitellevél” és a „Megállapodás finanszírozási feltételekről” elnevezésű okiratokba foglalt szerződési nyilatkozatok együtt tekinthetők a felek jogviszonyára irányadó, deviza alapú kölcsönszerződésnek, ily módon a Hitellevél 5. pontja szerinti üzletszabályzat a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) 205/B. § (1) bekezdése alapján a kölcsönszerződés részévé vált.

A Kúria 6/2013. PJE határozatának indoklására utalva kiemelte, a szerződés létrejöttét illetve érvényességét nem befolyásolja az a körülmény, hogy abban a kölcsön és a törlesztő részletek svájci frankban kifejezett összege nem került rögzítésre. Alaptalannak ítélte a felperes hivatkozását, miszerint az ügyleti kamatban való megállapodás hiányában érvénytelen a szerződés. Kifejtette, a kamat nemcsak akkor tekinthető meghatározottnak, ha azt a felek összecsúszva vagy százalékos formában feltüntetik a szerződésben, hanem akkor is, ha az a szerződés adataiból kiszámítható. Elfogadta az alperes védekezését, miszerint az induló összes törlesztő részletet csökkentve a kölcsön összegével, az ügyleti kamat éves százalékos értéke meghatározható, és hogy ez a szükséges számítást elvégezve 7,63 %. Utalt emellett a DH2 tv. 37/A. § (1) bekezdésében foglaltakra hangsúlyozva, e tekintetben is a felülvizsgált elszámolás adatait kell figyelembe venni, amely az induló ügyleti kamat mértékét ugyancsak 7,63 %-ban határozta meg, tekintve azonban, hogy ez a mérték a szerződésben nem került feltüntetésre, a szerződés részlegesen érvénytelen. Az érvénytelenséget a fentiek szerinti kamatmérték meghatározásával kiküszöbölhetőnek ítélte, s ekként a szerződést érvényessé nyilvánította.

Érvelése szerint a felperes által megjelölt szerződési feltételek (Üsz.I.24.a), b), I.26.) - a felperes álláspontjával szemben - nem biztosítanak az alperes számára egyoldalú szerződésmódosítási jogot, azokban valóban tükröződik az árfolyamrész, aminek jogszabály által megállapított tisztességtelensége befolyásolja a THM mértékét, azonban az ebből adódó jogsérelem az elszámolási törvénnyel, illetve az az alapján elvégzett felülvizsgált elszámolással orvoslásra került, ezért e körben a felperesnek nincs keresetösségi joga, és e tekintetben a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Egyebekben utalt arra, alkalmazandóak a THM rendelet rendelkezései, hiszen a perbeli kölcsönszerződés fogyasztási szerződés. Nem találta alaposnak a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjára, valamint - az Üsz. IX.2.b) pontja kivételével - a szerződés egyes rendelkezései tisztességtelenségére alapított keresetet sem.

A törzskönyv kiadásával kapcsolatos kereset tekintetében megállapította, az opciós szerződés 5. pontja nem ütközik jogszabályba, annak értelmében ugyanis a szerződés megkötésétől számított 5

évig gyakorolhatja az alperes a vételi jogát, ami megfelel az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek. Álláspontja szerint az üzletszabályzat IV.7. pontja önmagában nem érvénytelen, csak ellentétben áll az egyedi szerződésben foglaltakkal, ily módon az 1959-es Ptk. 205/C. §-a alapján az egyedi opciós szerződés rendelkezései az irányadóak. Rámutatott, a szerződés megkötésétől számított 5 éves határidő eltelt, ezért az alperes opciós joga megszűnt, azonban az alperes nem erre, hanem az Üsz.IV.8. pontjában foglalt rendelkezés felhatalmazására tekintettel tartja magánál a törzskönyvet.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával 1 628 377 Ft megfizetésére és a törzskönyv kiadására kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint közte és az alperes között hitelszerződés megkötésére került sor, amelyre az 1959-es Ptk. 522. § (1) bekezdésének rendelkezései az irányadóak, ezen kívül állította, hogy a hitellel tulajdonképpen az 1959-es Ptk. 208. § (1) bekezdése szerinti előszerződés. Véleménye szerint a „Megállapodás a finanszírozási feltételekről” elnevezésű megállapodással kölcsönszerződés nem jött létre, illetve ez a megállapodás érvénytelen a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján, azaz az ügyleti kamat meghatározásának hiánya és a THM téves megjelölése miatt, továbbá annak következtében, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozóan nem kapott tájékoztatást. Ez utóbbi érvelésének alátámasztásaként hivatkozott az Alkotmánybíróság III/773/2015 AB számú határozatára, valamint a 2008/48 EK irányelvre.

Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy a Hitellelben megjelölt üzletszabályzat nem vált a kölcsönszerződés részévé. Előadta, hogy a szerződés megszűnésekor árfolyamváltozásból eredő túlfizetésben volt, mert árfolyamkülönbség nem terheli, ha pedig árfolyamkülönbség megfizetésére is köteles, 11 969 769 Ft-ot kellett volna teljesítenie, ehhez képest 13 598 146 Ft-ot fizetett meg, így a túlfizetése 1 628 377 Ft.

További érvelése szerint a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja megkerülésére is irányul, figyelemmel az 58/2014. (XII. 17.), valamint a 16/2015. (VI. 04.) MNB rendeletben foglaltakra. Hangsúlyozta, a kamat feltüntetésének hiánya miatti érvénytelenség a kamat felülvizsgált elszámolásban történő megjelölésével nem konvalidálódott, a kamat mértéke a DH2 tv. szerinti eljárásban nem volt vitatható. Hivatkozott továbbá arra is, az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 213. § (1) bekezdésében, az 1959-es Ptk. 241. §-ában és a DH2 tv. 37. §-ában foglaltakat, mert erre irányuló kereseti illetve viszontkereseti kérelem hiányában módosította a szerződést, olyan mértékű ügyleti kamatot határozva meg abban, amelyre nem irányult a felek megállapodása, emellett úgy alkalmazott jogkövetkezményt, hogy nem állapította meg a szerződés érvénytelenségét. Előadta, ha az elsőfokú bíróságnak az volt az álláspontja, hogy a felülvizsgált elszámolás adatai vehetők figyelembe a felek közötti elszámolás során, a pert meg kellett volna szüntetnie, és nem lett volna helye a kereset ítélettel való elbírálásának, hiszen az elszámolást nem a felülvizsgált elszámolás adatainak a figyelembevételével készítette el.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, a felek között deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés jött létre, melynek részévé vált az Üsz., ezért az ebben foglaltakból kellett kiindulni. Érdemben fenntartotta az elsőfokú eljárás során kifejtett indokait a fellebbezéssel érintett körben.

A fellebbezés kisebb részt **alapos**.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a peres felek az 1959-es Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződést kötöttek. Egyrészt ugyanis a megkötött szerződést nem annak elnevezése, hanem tartalma alapján kell megítélni, másrészt nincs akadálya annak, hogy a felek megállapodásukat több okiratba foglalva rögzítsék. Jelen ügyben tény, hogy a peres felek a felperes

által az alperestől igényelt kölcsön nyújtásának és visszafizetésének feltételeiről szóló megegyezésükről két okiratot állítottak ki. A hitellevélnak (egyedi hitelszerződésnek) nevezett megállapodásukban a felperest kölcsönbevevőként, a szerződés tárgyát pénzkölcsönként (szerződés 1. pontja) jelölték meg. A még ugyanezen a napon aláírt „Megállapodás a finanszírozási feltételekről” elnevezésű okiratban a felperes ugyancsak mint kölcsönbevevő szerepel és a kölcsön összege, mértékadó devizaneme és egyéb részletek is rögzítésre kerültek. Nem arról van tehát szó, mint az 1959-es Ptk. 522. § (1) bekezdése szerinti bankhitelszerződésnél, nevezetesen, hogy a pénzügyi intézmény hitelkeret rendelkezésre bocsátását vállalja, erről egyik megállapodásban sincs rendelkezés, hanem az alperes konkrét összegű kölcsön nyújtására vállalt kötelezettséget a megállapodásokban rögzített feltételekkel, ezért az azonos napon megkötött megállapodásokat - azokat együtt értékelve - helyesen minősítette az elsőfokú bíróság kölcsönszerződésnek, amelynek így részét képezte a Hitellevél 5. pontjában hivatkozott Üsz. is. Ebből kiindulva az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint a peres felek a kölcsönszerződés létrejöttéhez szükséges lényeges feltételekben megállapodtak. Az ítélet tábla osztja az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy a felperes által felhozott - a fellebbezés tárgyát is képező - okok közül kizárólag az üzleti kamat éves százalékos értéke szerződésben való rögzítésének hiánya miatt állapítható meg a szerződés érvénytelensége. Az elsőfokú bíróság helyesen vonta le az érvénytelenség jogkövetkezményét is. A lentebb részletezettek szerint nem osztja ugyanakkor a törzskönyv kiadására alapított kereset alaptalanságával kapcsolatos álláspontját.

A fellebbezésben részletezettekre figyelemmel az ítélet tábla - részben módosítva, illetve kiegészítve az elsőfokú bíróság határozatának indokait - az alábbiakat emeli ki:

Az üzleti kamatban való megállapodás hiánya:

Arra helytállóan hivatkozott a felperes, hogy a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződések esetében nem mellőzhető a kamat éves százalékos értékének szerződésben való feltüntetése, ennek elmulasztása a szerződés semmisségét eredményezi. A kamat éves százalékos értéke meghatározásának hiányából eredő érvénytelenség esetén az érvénytelenség 1959-es Ptk. 237. §-ában meghatározott jogkövetkezményei közül - a DH2 tv. hatálya alá tartozó szerződések, így a perbeli kölcsönszerződés esetében - a körülményektől függően sor kerülhet a szerződés hatályossá, vagy érvényessé nyilvánítására (DH2 tv. 37. § (1) bekezdés). Ennek az érvénytelenségi oknak a következményét azonban - amint arra helytállóan utalt az elsőfokú bíróság - maga a jogalkotó rendezte a DH2 tv.-ben előírt ún. felülvizsgált elszámolás szabályainak megalkotásával. A pénzügyi intézményeknek ugyanis az általuk kötelezően elvégzendő elszámolást a DH2 tv. 16. § (2) bekezdése értelmében a Magyar Nemzeti Bank elnökének a DH2 tv. felhatalmazása alapján kiadott rendeleteiben (42., 54. és 55/2014 MNB rendelet) meghatározott tartalommal és formában kellett elkészíteniük. Az érintett MNB rendeletekből megállapíthatóan az elszámolásnak egyebek között tartalmaznia kellett a kölcsön induló kamatlábát, amelyet a részletes elszámolásban tüntettek fel a pénzügyi intézmények. A fogyasztó a pénzügyi intézmény által készített - az üzleti kamatláb meghatározására is kiterjedő - elszámolás felülvizsgálatát a DH2 tv. 18-28. §-aiban meghatározott módon, határidőn belül és eljárások keretében vitathatta. Ha ezzel a lehetőséggel nem élt, a DH2 tv. 18. § (5) bekezdése értelmében úgy tekintendő, hogy az elszámolás során figyelembe vett adatokat - köztük az induló üzleti kamatlábat - és az elszámolás eredményét nem kívánja vitatni, azaz azokat ráutaló magatartással elfogadta (1959-es Ptk. 216. § (1) bekezdés), ezért az elszámolás felülvizsgálatnak minősül, és az a továbbiakban nem vitatható. Ez egyben azt is jelenti, hogy az induló kamatláb felülvizsgált elszámolás során történő meghatározásával az érvénytelenség oka elhárult és ezáltal a szerződés „érvényessé vált” (konvalidálódott - 1/2010. (VI. 29.) PK vélemény 5. pont), s miután a felülvizsgált elszámolásra az „érvényessé vált szerződési tartalomnak megfelelően” került sor, az

érvénytelenség anyagi jogi jogkövetkezményeinek levonása teljes körűen - a továbbiakban nem vitatható módon - megtörtént, attól utóbb a bíróság sem térhet el. Mindebből következően az ügyleti kamat éves százalékos értéke megjelölésének hiánya miatti érvénytelenség jogkövetkezményének levonására irányuló kereset elbírálása során az érvénytelenség 1959-es Ptk. 237. §-ában illetve a DH2 tv. 37. § (1) bekezdésében megjelölt jogkövetkezményei közötti választás lehetősége arra korlátozódik, hogy a bíróság érvényessé nyilvánítsa a szerződést azzal, hogy az érvénytelenség okának kiküszöbölése körében lényegében csupán rögzíti annak eredményét, ahogyan maguk a felek orvosolták a szerződés hibáját.

Itt utal az ítélet tábla arra, téves a felperesnek az a fellebbezési hivatkozása, miszerint a DH2 tv. alapján elkészített elszámolásban megjelölt induló kamat mértéket nem vitathatta, mert nem kapott részletes elszámolást. Tény ezzel szemben, hogy a panasz eljárás keretében kérhette a részletes elszámolás részére történő megküldését. Jelen esetben a nem részletes elszámolólevél 1. oldal utolsó bekezdése tartalmaz arra vonatkozó tájékoztatást, hogy milyen módon lehet „részletes törvényi elszámolást” igényelni, illetve azt letölteni a megadott honlapról, megelőző regisztrációt követően. Ily módon a tényekkel ellentétes a felperes megállapítása, miszerint a részletes elszámolás nem része a törvény által előírt elszámolásnak.

Lényeges a fentiekén túl, hogy a DH2 tv. 18. § (1) bekezdése anélkül tette lehetővé a fogyasztó számára a pénzügyi intézmény által részére megküldött elszámolás vitatását, hogy e tekintetben bármiféle korlátot írt volna elő, következésképpen a fogyasztó panasszal élhetett mind az elszámolás alapjául vett adatok - köztük az induló ügyleti kamatláb -, mind az elszámolás eredménye tekintetében, a fentebb kifejtettek szerint a részletes törvényi elszámolás alapján.

Jelen esetben a perbeli kölcsönszerződés fentiek szerinti felülvizsgált elszámolása nem vitásan megtörtént, annak során az alperes - a felperes által a keresetlevélhez csatolt részletes elszámolás adatait tartalmazó okiratból megállapíthatóan - az éves induló ügyleti kamatlábat 7,63 %-ban határozta meg, s miután a felperes ezt a kamatmértéket - a fent részletezettek szerint - ráutaló magatartással elfogadta, ennek az ügyleti kamatlábnak a bíróság általi megjelölésével pótolható a szerződés érvénytelenségét eredményező hiányosság. A kifejtettek alapján nem volt akadálya annak, hogy a felülvizsgált elszámolás keretében megállapított kamatérték meghatározásával az ítélet tábla a szerződést érvényessé nyilvánítsa.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla - részben megváltoztatva az elsőfokú bíróság ítéletét - a perbeli kölcsönszerződést érvényessé nyilvánította az ügyleti kamat éves százalékos értékének 7,63 %-ban történő megállapítása mellett.

A THM helytelen meghatározása:

A felek szerződése rögzíti a teljes hiteldíjmutató induló, százalékban kifejezett mértékét, ezért megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjában írtaknak. Ettől eltérő kérdés, hogy annak meghatározása helyes-e, a fent kifejtettek szerinti mértékű induló ügyleti kamat figyelembevételével történt-e, valamint, hogy tartalmaz-e és ha igen, milyen egyéb költséget, azaz az ügylet tényleges terheit tükrözi-e. Ha nem, az nem eredményezi a szerződés semmisségét, hanem a szerződés akarati hiba miatt megtámadható az 1959-es Ptk. 210. § (1) és (4) bekezdése alapján, a felperes azonban a szerződést nem támadta meg. Az előbb kifejtettek alapján alaptalan a fellebbezés a Hpt. 213. § b) pontjára alapított érvénytelenség megállapítására vonatkozó kereseti körben.

Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiánya:

A felperes a fellebbezésében változatlanul hivatkozott arra, hogy az árfolyamkockázatra

vonatkozóan az alperestől tájékoztatást nem kapott, emiatt a szerződés egésze érvénytelen. A 2/2014. PJE határozat 1. pontja szerint a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezésének tisztességtelensége, amely szerint az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Abban az esetben, ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az „átlagos fogyasztó” mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam reá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, a vizsgált kikötés tisztességtelenségét az 1959-es Ptk. 209. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lehet megállapítani.

A jelen ügyben a kölcsönszerződés részét képező üzletszabályzat V.5. pontja alapján a felperes kifejezetten vállalta a mértékadó devizanem, azaz a svájci frank és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Ezentúl a szerződés egyéb rendelkezései, így az egyedi szerződés „mértékadó devizanem CHF” kitétele is félreérthetetlenül jelezte, hogy a forintban feltüntetett havi törlesztőrészletek összege változhat a futamidő során. Az üzletszabályzat I.17., I.23., I.24., a., b., c. pontjainak együttes értelmezése eredményeként pedig egyértelmű lehetett a felperes számára, hogy az árfolyam változásából eredő kockázat fennáll, illetőleg hogy a kedvezőtlen irányú változás kockázata őt terheli. Az egyedi szerződésben ugyanis a felek meghatározták a mértékadó devizanemet, míg az üzletszabályzatban rögzítésre került a mértékadó devizanem fogalma (I.17.), a mértékadó árfolyam (I.24.), a kamatváltozás I. és kamatváltozás II., valamint III. fogalma (I.24.a., b., c. pont). az árfolyamváltozás kiszámításának képlete (I.25.b. pont) és alkalmazásának feltételei is. Az üzletszabályzat I.24.b. pontja kifejezi a kölcsönbevevő fizetési kötelezettségének a deviza alapú kölcsönzés lényegéből fakadó változását, nevezetesen, hogy ha a kölcsön nyilvántartási devizanemének forinthez viszonyított árfolyama változik, ez maga után vonja a kölcsönbevevő fizetési kötelezettségének változását is, vagyis hogy neki kell viselnie az árfolyamkockázatot. A kamatváltozás II. üzletszabályzati pont megszővegezésének tartalmából egyértelműen megállapítható, hogy az ténylegesen a kölcsönbevevő fizetési kötelezettségének árfolyamváltozásból adódó módosulását szabályozza, amire a „kamatváltozás II.” szövegrész után zárójelben szereplő „árfolyamváltozás” kifejezés is utal. E rendelkezés egyértelműen és átláthatóan tartalmazza, hogy a kölcsönbevevőnek a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében árfolyamváltozást kell fizetnie, amelynek nincs felső határa. Erre utal az üzletszabályzat I.23. pontjában meghatározott rendkívüli árfolyamesemény fogalma is, ami nem hagyhat kétséget a kölcsönbevevőben a felől, hogy az árfolyam szélsőséges mértékben is változhat.

A fogyasztót is terhelő együttműködési kötelezettségből eredően a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeire is tekintettel a kölcsönbevevőtől is minimálisan elvárható, hogy a nagy összegű, hosszútávra szóló pénzügyi ügylet jellegéhez, a vállalt kötelezettség mértékéhez igazodóan tájékozódjon a szerződés megkötése előtt (BDT2013. 2889), tanulmányozza át a szerződést, szükség esetén az egyes általa nem érthető rendelkezésekről tájékoztatást kérjen (6/2013. PJE). Ha a felperes kellő figyelmességgel és körültekintéssel elolvasta volna az egyedi szerződést és az üzletszabályzatot, úgy az előzőekben megjelölt szerződési rendelkezések alapján fel kellett volna ismernie, hogy fizetési terhei előre nem látható mértékben is megnövekedhetnek. Sem a felperes személyes előadása, sem pedig a meghallgatott tanúk vallomása alapján - mint ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen állapította meg - nem lehetett arra következtetést levonni, hogy a

devizaárfolyam változásával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségének az alperes nem tett eleget, vagy esetleg olyan tájékoztatást adott, amelyből a felperes alappal gondolhatta, hogy az árfolyamkockázat viselése őt nem vagy csak korlátozott mértékben terheli, valamint hogy annak valamilyen felső korlátja van.

Alaptalanul kifogásolta a felperes, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta döntése során az Alkotmánybíróság III/773/2015. számú határozatában és a Kúria 2/2014 Polgári jogegységi határozatában foglaltakat. A III/773/2015. AB határozat tárgya a Kúria 2/2014.PJE határozat rendelkező részének 1. pontja és az ahhoz kapcsolódó indokolás III/1. pontja alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezés volt, amelyet az Alkotmánybíróság alaptalannak ítélt és elutasított. Ez azt jelenti, a jogvita elbírálása során irányadónak tekintendő a polgári jogegységi határozat, amelyre egyébiránt a felperes a fellebbezését maga is alapította.

Az elsőfokú bíróság - a fent részletezettek szerint - a jogegységi döntésben foglalt iránymutatás helyes alkalmazásával állapította meg, hogy a szerződés rendelkezései alapján az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára felismerhető volt, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam ránézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa.

A felperes által hivatkozott 2008/48. EK irányelv rendelkezéseit a magyar jogba a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. tv. (a továbbiakban: Fnyhtv.) ültette át. A törvénynek a jelen jogvita szempontjából releváns rendelkezéseit „a hitelezést megelőző tájékoztatás” című fejezet tartalmazza. A törvény 6. §-a - a 2008/48. EK irányelvben foglaltakat átvéve - pontokba szedve, egzakt módon határozza meg az adatok és információk azon körét, amelyeket a hitelezőnek a hitelszerződés megkötését megelőző szakaszban meg kell adnia. A tájékoztatás célja, hogy a fogyasztó a különböző hitelszerződésekre vonatkozó ajánlatok összehasonlítása alapján a hitelszerződés megkötése tekintetében megalapozott döntést hozzon (Fnyhtv. 6. § (2) bekezdés). Az árfolyamkockázatról való tájékoztatást érintő rendelkezést sem a 2008/48. EK irányelv, sem az Fnyhtv. nem tartalmaz, emellett a hitelező mulasztásához nem fűzi az érvénytelenség jogkövetkezményét.

Miután a szerződés érvénytelensége nem volt megállapítható, nem volt helye az érvénytelenség jogkövetkezménye levonásának sem, ezért a fellebbezés alaptalan volt az alperes pénzfizetésre kötelezésére vonatkozó részében is.

A törzskönyv kiadása

A fentiekkel ellentétben a felperes megalapozottan támadta a törzskönyv kiadására irányuló keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést. Nem osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződéshez kapcsolódó atipikus biztosítéknak tekinthető. Kétségtelen, hogy az 1959-es Ptk. 200. § (1) bekezdésében megfogalmazott szerződési szabadság elvéből következően - ilyen tartalmú jogszabályi tiltás hiányában - nincs akadálya annak, hogy a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékaként a felek kikössék a törzskönyv birtoklásának jogát mindaddig, amíg a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeit nem teljesíti maradéktalanul. A perbeli esetben azonban a felek ilyen tartalmú megállapodást nem kötöttek. Az opciós szerződés 5. pontja szerint a felek a vételi jog - és nem a kölcsönszerződésből eredő kötelezettség - biztosítására kötöttek ki az alperes javára elidegenítési és terhelési tilalmat a vételi jog tárgyát képező gépjárműre. Az Üsz. VI.1.pontja ezzel összhangban rendelkezik úgy, hogy „a kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba a gépjármű

forgalmi engedélyébe és törzskönyvbe a hitelező javára - a felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot, vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg." Az idézett szerződési feltétel megszövegezése, annak nyelvtani értelme is azt támasztja alá, hogy a felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani. Ennek megfelelően a törzskönyv birtoklásához való jog az opciós joghoz kapcsolódó járulékos jogosultság.

A felek az opciós jogot a szerződéskötéstől, azaz 2008. július 16. napjától számított 5 éves időtartamra kötötték ki, így az 2013. július 16. napjával megszűnt, következésképpen nincs az alperesnek jogalapja a törzskönyv birtokban tartására. Az Üsz. alperes által hivatkozott IV/8. pontja - az opciós szerződés 5. pontjával együttesen értelmezve azt - csupán annyit jelent, hogy ha a kölcsönbevevő teljesíti a fizetési kötelezettségeit, a hitelező (az alperes) köteles kiadni a törzskönyvet. Nem jelenti azonban egyúttal azt is - az alperes és az elsőfokú bíróság értelmezésétől eltérően - hogy a hitelezőt csak akkor terheli a törzskönyv kiadásának kötelezettsége, ha a kölcsönbevevő maradéktalanul teljesítette fizetési kötelezettségeit. Utal e tekintetben az ítélet tábla az 1959-es Ptk. szerződés értelmezésével kapcsolatos 207. § (1) és (2) bekezdésére, amely szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Ha pedig az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződés tartalma e szabály alkalmazásával nem állapítható meg egyértelműen, a feltétel meghatározójával szerződő fél, illetve a fogyasztó számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni. A jogalkotó a Ptk. fenti rendelkezéseivel a pontatlan, vagy bizonytalan megfogalmazás kockázatát arra a félre terhelte, aki annak megfogalmazásáért felelős. Ennek megfelelően, ha az alperesnek a IV.8. pontban írt szerződési kikötéssel az volt a célja, hogy a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékként mindaddig magánál tarthassa a kölcsönből finanszírozott gépjármű törzskönyvét, amíg az adós valamennyi fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, ezt a szándékát egyértelműen, félreérthetetlenül így kellett volna megfogalmaznia. Az érintett kikötésnek azonban annak teljes megszövegezése alapján csak kiterjesztő értelmezéssel tulajdonítható az alperes szerinti tartalom, a kiterjesztő értelmezést viszont az 1959-es Ptk. 207. § (4) bekezdése kifejezetten tiltja.

Mindezt figyelembe véve az Üsz. IV/8. pontja csupán azon esetek egyikét szabályozza, amikor a hitelező nem tagadhatja meg a törzskönyv kiadását. Nem vonható le azonban az érintett kikötés megfogalmazásából az a következtetés, hogy akkor is jogosult lenne azt magánál tartani, ha az e jogosultság alapjául szolgáló vételi joga megszűnt. Miután a kifejtettek tekintettel az alperesnek nincs érvényes jogcíme a törzskönyv birtokban tartására, az ítélet tábla kötelezte az alperest annak kiadására.

Megjegyzí az ítélet tábla, azonos módon foglalt állást a Kúria az öttagú tanácsban meghozott Pfv.V.21.971/2005/6. számú ítéletében, kiemelve, hogy a vonatkozó szabályok (az Üsz. IV.8. és VI.1.pontja, valamint az opciós szerződés 5. pontja) szerkezetéből is az a következtetés vonható le, miszerint egymásra épülő kötelezettségeként csak az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv a hitelező alperes birtokába.

Az ítélet tábla az elsőfokú eljárás pertárgy értékét az elsőfokú bíróságtól eltérően határozta meg. A Pp. 24. § (1) bekezdésében foglaltak szerint ugyanis a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés, vagy más jog értéke az irányadó. Jelen ügyben a felperes a pénzfizetésre irányuló marasztalási keresetét a szerződés érvénytelenségére alapította azzal, hogy az érvénytelenség alkalmazandó jogkövetkezménye a szerződés hatályossá nyilvánítása, amelynek keretében elvégzendő elszámolás eredményeként a követelt összegű túlfizetés mutatkozik a javára. Az alperes szerint viszont a felperesnek áll fenn tartozása vele szemben, ezért a keresettel

érvényesített követelés az alperes marasztalásán túl annak a megállapítására irányuló igényt is magában foglalja, hogy a felperesnek nem áll fenn tartozása az alperessel szemben. Az alperes a fellebbezési eljárás során azt közölte, hogy a felperes nyilvántartott tartozásának jelenlegi összege 1 615 529 Ft. Ezért az ítélet tábla az elsőfokú perértéket 6 041 081 Ft-ban állapította meg (3 825 552 Ft a felperes által kért marasztalás összege, 1 615 529 Ft az alperes által nyilvántartott felperesi tartozás összege és 600 000 Ft a törzskönyv kiadásával kapcsolatos kereset tekintetében).

Az előbbi pertárgyérték alapján a felperes részére engedélyezett illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett elsőfokú eljárási illeték összege az 1990. évi XCIII. tv. 42. § (1) bekezdése alapján 362 465 Ft. A kereset a szerződés érvénytelenségére alapított részében - a kamat éves százalékos értéke szerződésben való feltüntetésének hiányában megjelölt érvénytelenségi okot illetően - bizonyult alaposnak, így e tekintetben a peres felek pervesztességének aránya 20-80 %-a tehető a felperesre terhesebben, ezért a szerződés érvénytelenségére alapított kereset kapcsán a felmerült 326 465 Ft elsőfokú eljárási illetékből a felperes 261 172 Ft-ot, az alperes 65 293 Ft-ot köteles viselni, míg a törzskönyv kiadása iránti kereset megalapozottnak bizonyult, ezért az ehhez kapcsolódó elsőfokú eljárási illetéket (36 000 Ft) az alperesnek kell viselnie.

Az előbbieket szerint megállapított elsőfokú pertárgyértékből kiindulva - bár a törzskönyv kiadására vonatkozó kereset alapos lett a fellebbezés folytán - a peres felek pervesztessége-pernyertessége aránya felperesre kedvezőtlenebbül változott (a pertárgyérték fentiek szerinti módosulása következtében). A felperesnek az alperes javára megállapított perköltségfizetési kötelezettségét azonban ez nem érinti, mert érvényesül a Pp. 247. § (2) bekezdése szerinti korlát.

Az ítélet tábla ugyanakkor a Pp. 253. § (3) bekezdés második mondatának rendelkezése alapján - a perérték módosulására figyelemmel - a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül rendelkezett a Magyar Államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték megfizetéséről a rendelkező részben foglaltak szerint (a felperesnek fizetendő illeték mértékét felemelte és az alperest kötelezte eljárási illeték megfizetésére).

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részének érintetlenül hagyása mellett, a megfellebbezett rendelkezéseket a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A fellebbezési eljárásban a pertárgyérték módosult az elsőfokú eljárásban megállapítottakhoz képest, mivel a felperes a fellebbezési eljárásban a számítása szerint az alperes terhére mutató túlfizetés kapcsán már csak 1 628 377 Ft-ra kérte marasztalni az alperest, ezért az ítélet tábla a másodfokú perértéket 3 843 906 Ft-ban határozta meg (az alperes által nyilvántartott tartozás összege 1 615 529 Ft, a másodfokú eljárás során felperes által kért marasztalási összeg 1 628 377 Ft és a törzskönyv kiadásával kapcsolatos kereset perértéke 600 000 Ft).

A fentiekből kiindulva megállapítható, hogy a felperes fellebbezése kisebb részben vezetett eredményre, a felperes a törzskönyv kiadására irányuló keresethez igazodó 600 000 Ft perérték erejéig bizonyult pernyertesnek, míg a szerződés érvénytelenségéhez kapcsolódó fellebbezési érték (3 243 906 Ft) tekintetében a felperes a másodfokú eljárásban is pervesztéses lett. Az előbbiekre figyelemmel az ítélet tábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a nagyobb részt pervesztéses felperest kötelezte az alperes jogi képviselőjével felmerült - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a szerint megállapított ügyvédi munkadíjból álló - másodfokú perköltségének a megfizetésére, figyelemmel az őt, a törzskönyv kiadására irányuló fellebbezés megalapozottságára figyelemmel az IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A.

§-a alapján megillető ügyvédi munkadíjból álló perköltségre is. A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a peres felek az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a Pp. 81. § (1) bekezdésében foglaltak szerint ugyancsak pervesztességük, pernyertességük arányában kötelesek megfizetni.

S z e g e d , 2016. december 6.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Tóth Gabriella sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró